

Skapelseansvar och framtidstro

– att vara kyrka i Hjobygden

Församlingsinstruktion för Hjo pastorat, 2025–2028

Innehållsförteckning

Teologisk grundsyn	1
<i>VARA – för alla som ÄR.....</i>	<i>1</i>
<i>DELA – tro, liv och kyrka</i>	<i>1</i>
<i>LEVA – i Guds skapelse</i>	<i>1</i>
<i>TILLSAMMANS – att vittna om Gud.....</i>	<i>1</i>
Att vara kyrka i Hjobygden	2
<i>Omvärldsbeskrivning.....</i>	<i>2</i>
<i>Omvärldsanalys</i>	<i>4</i>
Barnkonsekvensanalys	5
Pastoralt program och domkapitlets regler	5
<i>Mångfald</i>	<i>5</i>
<i>Världsvida kyrkan</i>	<i>6</i>
<i>Hållbarhet</i>	<i>6</i>
<i>Ledarskap, medarbetarskap och idealitet</i>	<i>6</i>
<i>Mission.....</i>	<i>7</i>
<i>Barn och unga.....</i>	<i>7</i>
<i>Diakoni och gemenskap.....</i>	<i>8</i>
<i>Gudstjänst och musik.....</i>	<i>8</i>
<i>Sammanfattning gällande domkapitlets regler</i>	<i>8</i>
Utvecklingsområden.....	9
<i>Skapelseansvar.....</i>	<i>9</i>
<i>Framtidstro.....</i>	<i>10</i>

Teologisk grundsyn

Hjo pastorat är en del av det evangelisk-lutherska trossamfundet Svenska kyrkan, och därmed också en del av den världsvida kristna kyrkan. Jesus Kristus är vårt centrum. Han visar oss sin kärlek, genom att alltid öppna och släppa in alla människor i gemenskapen. Han erövrade inte världen för sitt gudsrike genom tvång eller makt utan offrade sig själv för kärlekens skull.

I kyrkans gemenskap i Hjo pastorat vill vi VARA – DELA – LEVA – TILLSAMMANS i tron, hoppet och kärleken. På det viset kan vi, i ord och handling, tala tydligt om Jesus Kristus.

VARA – för alla som ÄR

Alla människor som vill vara en del av kyrkans gemenskap eller på annat sätt vill ta del av kyrkans liv ska känna att de är välkomna in i ett sammanhang där alla möts av en öppen famn. Kyrkans gemenskap ska vara en plats där människor kan få landa i att kärleken och omsorgen inte är villkorad. I gemenskapen finns en tydlig frihet där varje enskild människas integritet respekteras. Gud har omsorg om och kärlek till alla människor. I den kärleken ger Gud oss frihet. Vi är fria att leva i gemenskapen i Guds ansiktets ljus. Anders Frostensson uttrycker denna frihet med formuleringen: *"Vi frihet fick att bo där, gå och komma, att säga ja till Gud och säga nej."* (Svensk psalm 289). Gud har omsorg också om den som säger nej. Kyrkans omsorg verkar i hela samhället.

DELA – tro, liv och kyrka

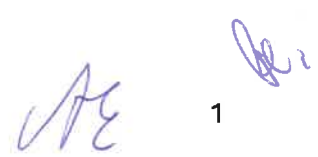
I kyrkans gemenskap får människor tillsammans dela trons gåva men också oro och tvivel. I gemenskapen får tron växa och utvecklas. Alla är välkomna att på olika sätt vara med och bidra till kyrkans liv, och initiativ till engagemang ska bemötas med respekt och intresse. Inga kvalifikationer krävs för Guds gemenskap, men allas kvaliteter behövs i Guds rikes gemenskap. Vi får komma som vi är. Ylva Eggehorn skriver: *"Min tro bär inga dyrbara juveler. Jag kommer utan smycken till ditt hus. Mitt liv är bara längtan, bara hud: så kläd mig med din nåd. Du är min Gud."* (Svensk psalm 770).

LEVA – i Guds skapelse

Gud ger oss livet, evigheten och hela skapelsen. Vi människor har uppgiften att värna livet och skapelsen, lokalt och globalt. Detta kan vi göra i tro, hopp och kärlek, i förtroende för Guds goda omsorg om oss. Vi delar hopp och tröst med varandra, både i nuet och ur ett evighetsperspektiv. Tillsammans kan vi värna skapelsen och livet. Kärleken bär oss och ligger till grund för tron och hoppet, som både håller oss samman och samtidigt frigör oss att våga gå framåt. I arbetet för hållbarhet förlitar vi oss på det profeten Jeremia säger om framtiden och hoppet: *"Jag vet väl vilka avsikter jag har med er säger Herren: välgång inte olycka. Jag ska ge er en framtid och ett hopp."* (Jer. 29:11).

TILLSAMMANS – att vittna om Gud

Människor i alla åldrar och med olika bakgrund utgör olika delar av Kristi kropp och vittnar tillsammans om vem Gud är. I Romarbrevet används liknelsen om kroppen och lemmarna: *"Så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra."* (Rom 12:5). Kyrkan är ingen åsiktsgemenskap. Gud är inte vår egendom, utan oändligt mycket större än alla teologier. Kyrkan hålls ihop av förankringen i tron på en treenig Gud.

Här vid Vätterstranden vill Hjo pastorat tala tydligt om den nåd som Gud i varje tid ger. ”Du finns här mitt i livets kamp och strid... Du finns här med din nåd för varje tid.” (Psalmer i 2000-talet 814).

Att vara kyrka i Hjobygden

Omvärldsbeskrivning

På ett globalt plan präglas samtiden av stora frågor som klimatförändringar, krig, ekonomiska problem och politisk turbulens. Sådana problem har naturligtvis alltid funnits på olika håll i världen, men i takt med att de kommer närmare geografiskt ökar vår medvetenhet om dem. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har fått många svenskar att känna en oro och att öka sin beredskap för om kriget skulle komma till Sverige. Konflikten i Mellanöstern har eskalerat och många känner en oro inför framtiden där. I Sverige ser vi en ökad kriminalitet och otrygghet. Ett exempel är att många människor, inte minst äldre, känner en oro för att bli lurade av bedragare och det medför en bristande tillit till andra. Efterdyningarna av covid19-pandemin är fortfarande påtagliga. Alla dessa orosmoln finns också i Hjobygden, men i jämförelse med många andra platser finns här en relativ stabilitet.

Hjo pastorats geografiska gränser sammanfaller med gränserna för Hjo kommun, vid Vätterns västra strand. Vid utgången av 2023 hade Hjo kommun 9258 invånare fördelade på Hjo stad, Korsberga tätort, ett antal småorter och landsbygd. För tredje året i rad är befolkningsökningen blygsam och prognoser från SCB och länsstyrelsen pekar på att det kommer att fortsätta så under de närmsta åren. Medelåldern i kommunen ligger på 46 år, vilket är något högre än riksgenomsnittet, och den beräknas fortsätta stiga även på sikt. Över 90 % av kommunens invånare är födda i Sverige av föräldrar som också är födda i Sverige och andelen nyanlända har i Hjo kommun varit låg i förhållande till övriga riket.

Ungefär en tredjedel av den arbetande befolkningen pendlar till andra kommuner (främst Skövde) för att arbeta. Arbetslösheten har under flera år legat lägre än i övriga Sverige och har under 2023 sjunkit ytterligare, detta gäller också andelen arbetslösa ungdomar och utrikesfödda, vilket är speciellt glädjande.

Hjo kommun är den enskilt största arbetsgivaren. I övrigt är andelen anställda i jordbruksnäringen och tillverkningsindustrin större än i många andra kommuner i riket. Nyetablering inom tillverkningsindustrin gör att kommunen satsar på att utöka andelen industritomter ytterligare vilket också medför behov av en förbättrad vägförsörjning som finns med i förslag för framtiden. Näringslivet bidrar sammantaget med mer än 52 % av kommunens arbetstillfällen och andelen småföretagare ökar. Nyföretagsamheten är större än i övriga landet vilket bidrar till stabilitet och minskad konjunkturkänslighet i kommunen. Sjukskrivningstalet har minskat sedan pandemitiden.

Mycket av den samhällsservice som är gemensam för kommunen ligger i Hjo stad. Där finns samtliga äldreboenden, servicelägenheter, LSS-boenden, ungdomsmottagning och två hälsocentraler. Polisen har inget kontor i Hjo utan kommer när behov uppstår. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen får man söka i Skövde där också närmsta sjukhus finns. I Hjo stad finns flera matbutiker och ett antal mindre butiker med exempelvis hantverk, men många typer av inköp kräver en resa till andra städer.

Hjo folkhögskola, vars huvudman är Skara stift, återfinns i kommunen. Skolor för årskurserna F-6 finns på flera håll och högstadiet finns i Hjo stad. Skolorna är jämfört med övriga landet relativt

välförsörjda med pedagoger medan det däremot är svårare att rekrytera pedagoger till såväl förskola som fritidshemsverksamheten. Bland förskolorna i kommunen finns Skattkammaren som drivs av en förening där alla kyrkor i Hjo, inklusive Svenska kyrkan, är representerade. Förskoleverksamheten i kommunen hade 2023 en stor efterfrågan på platser vilket gjorde att alla barn inte kunnat beredas plats. Under 2023 har det i perioder funnits utmaningar på högstadieskolan gällande trygghet och arbetsro, vilket resulterat i att skolan behövt ta krafttag med riktat värdegrundsarbete och dialog med elever och vårdnadshavare.

För gymnasieungdomarna är Skövde, Tibro och Tidaholm de närmaste alternativen, vilket gör att de pendlar dit eller flyttar till annan ort. Av de elever som avslutar åk 9 kommer 86 % in på sitt förstahandsval på gymnasieskolan vilket är en ökning sedan tidigare.

Jämfört med andra delar av landet har Hjo kommun relativt små utmaningar när det gäller inkomstklyftor eller social utsatthet men andelen orosanmälningar gällande barn och unga är fortsatt hög. Än mer anmärkningsvärt är att antalet orosanmälningar gällande vuxna närapå fördubblats mellan år 2022 och 2023. När det gäller försörjningsstöd har antalet personer med behov minskat något medan däremot nivåerna på stödet ökat och andelen barn som lever i familjer med försörjningsstöd ökar också. Budget- och skuldrådgivningsärenden har ökat markant.

I Hjobygden, såväl som i samhället i stort ser den psykiska ohälsan ut att öka. Invånarna anser dock fortfarande i stort sett att bygden är en bra plats att bo och leva på. I medborgarundersökningen från 2022 var indexet för Hjo kommun högre än genomsnittet i landet, särskilt när det gäller förtroendet för förskolan, omsorgen om äldre och politiker och anställda.

Under de senaste åren har kommunen gjort en satsning på skolornas utomhusmiljöer, Högalidens friluftsområde, vandringsleder och cykelbanor. I framtidsplanerna finns också utveckling av en barnkulturplan och rörelsecentret Guldkroksområdet. Barn och ungdomar beskriver att sommarhalvåret präglas av ett rikt socialt liv medan vinterhalvåret innebär större begränsningar.

Boendet i Hjobygden delas mellan en stor del villabebyggelse och hyresrätter medan andelen bostadsrätter är mer begränsad. Detta skapar en viss tröghet i rörligheten på bostadsmarknaden då äldre människor som vill och behöver sälja sin villa inte kan hitta en önskvärd alternativ bostad i kommunen. I och med att ett flertal tunga etablerings- och investeringsprojekt pågår i Skaraborg skulle Hjo kommun behöva satsa än mer på bostadsmarknaden för att om möjligt utgöra ett gott alternativ som bostadsort för de nyetablerade arbetsplatserna i närheten.

För vård- och omsorgsverksamheterna utgör kompetensförsörjning den största utmaningen, även om kommunen gjort satsningar på att öka möjligheter för inlärnin g av det svenska språket för att underlätta för människor med utländsk härkomst att komma i arbete inom vården. Även om antalet insatser inom hemtjänsten minskat under 2023 saknas fortfarande platser på demensboende i kommunen. Ofrivillig ensamhet utgör fortfarande ett problem och det tar lång tid att få vård på grund av psykisk ohälsa.

Sommaren i Hjo präglas av liv och rörelse medan vintern är lugnare. Turistnäringen är stor i kommunen. Bland återkommande evenemang finns konstrundan, Vätternrundan, dragspelsstämman, slöjdmässan och insamlingsgalan Rock mot cancer. Engagemanget som bygger på föreningars ansvarstagande kring olika aktiviteter är stort. Gårdsbutiker, caféer, restauranger och boenden bidrar till besöksnäringen. Utbudet av närproducerat och ekologiskt

AE

Be

ökar och ingår i marknadsföringen, dessutom har återbruk och second hand tagit en allt större och naturligare plats i bygdens köpmönster. I kommunen finns ett aktivt föreningsliv, inom såväl idrott som kultur. Likaså finns ett stort engagemang för klimat- och miljöfrågor, vilket bland annat yttrar sig i flera initiativ för att värna om Vätterns vatten och ekologiska mångfald.

I bygden finns också en lång ekumenisk tradition där flera kristna samfund finns representerade. Detta har en viktig roll när det gäller andlighet men också när det gäller socialt engagemang. Sedan Rysslands krig mot Ukraina inleddes har ett stort antal hjälpsändningar skickats från Hjo. Hjälpsändningarna bygger på välfungerande ekumeniska samarbeten och viljan att bidra med kläder och andra förnödenheter är stor.

Omvärldsanalys

Hjo kommun med omnejd är ett populärt besöksmål för turister och målas ofta upp som en bekymmersfri sommaridyll. Hjo har blivit omnämnd i en tidningsartikel som Sveriges sötaste småstad. Bilden stämmer i hög grad även med att många boende trivs och känner sig trygga i Hjobygden. Men här finns också, som överallt, människor med knappa resurser och i behov av olika former av stöd från samhället. När problemen är av sådan art att det svenska socialförsäkringssystemet inte räcker till eller för akuta för att invänta kommunens handläggningstid, utgör Hjo pastorat ett gott stöd. Det är inte ovanligt att människor berättar för pastoratets diakonala medarbetare att de upplever stödet från kyrkan som ovärderligt.

Tendenser till främlingsfientlighet syns i bygden, vilket gör att kyrkan tydligt måste ta ställning för alla människors lika värde och arbeta för integration. Kyrkan i Hjo pastorat har en viktig roll i att slå vakt om mångfald och öppenhet. Det är en utmaning att vara en del av det goda livet i kommunen där många människor är engagerade, men samtidigt se de människor som hamnat utanför. Därför behöver mångfald som gör det möjligt för människor från vitt skilda sammanhang att vara delaktiga i församlingens gemenskap prioriteras. Det finns en fara att bilden av en idyll kan upprätthållas genom att utestänga de som inte passar in.

Pendlandet, i kombination med att det i Hjo saknas exempelvis större klädbutiker, gör att många vänder sig till andra städer för inköp och andra ärenden. Hjo är inte självklart som centrum i människors vardag i hela kommunen. Därför måste kyrkan vara lyhörd inför människors behov och visa flexibilitet när det gäller tider och platser för olika verksamheter. Det finns ett behov att fundera på hur kyrkan i Hjobygden ska organisera sig för att med tillgängliga medel vara en fungerande kyrka i bygden. Även om det finns behov av att minska kostnader för pastoratet, så behöver kyrkan fortsatt vara tillgänglig på flera platser i kommunen och inte bara i Hjo stad.

I bygden som helhet finns ett rikt föreningsliv som engagerar många av kyrkans medlemmar. På så sätt finns kyrkan representerad i föreningarna genom sina medlemmar, även om det inte är självklart att församlingsmedlemmarna ser sig som ambassadörer för kyrkan. Pendlande ungdomars och vuxnas tid för aktiviteter på hemmaplan blir begränsad och det kan vara svårt att engagera sig i sin församling eller att hitta tid att fira gudstjänst.

I bygden finns också flera andra kristna samfund. Även om Svenska kyrkan är störst sett till antalet medlemmar har flera samfund verksamhet som är välbesökt och livfull. Det finns ingen konkurrenssituation mellan samfunden, utan mångfalden fyller snarare en viktig funktion. Ytterligare en betydande kyrklig aktör är Hjo folkhögskola. Att kyrkomusiker utbildas inom pastoratets geografiska område ger stora möjligheter för gudstjänstlivet.

Av Hjo kommuns strax över 9000 invånare var 68,0 % medlemmar i Svenska kyrkan år 2023, vilket kan jämföras med 52,1 % i riket. Befolkningen beräknas inte öka i någon större

utsträckning under de kommande åren. Tillsammans med det faktum att antalet människor som döps är lägre än antalet som dör, och till viss del på grund av utträden ur Svenska kyrkan, gör befolkningsutvecklingen att intäkterna för pastoratet beräknas minska.

Det är en fördel att kommunen och pastoratet delar geografiska gränser. Det underlättar exempelvis arbetet med konfirmanderna. Samtidigt har kyrkans ungdomsverksamhet att förhålla sig till att kommunen saknar egen gymnasieskola och att ungdomarna därför i hög grad pendlar eller flyttar från Hjo. Kyrkan behöver ta ungdomarnas oro kring skolsituationen i högstadiet på allvar och se till att erbjuda en trygg miljö med vuxenstöd för att ingjuta mod och hopp.

Barnkonsekvensanalys

Jesus säger: *"Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte"* (Mark 10:14). I kristen tro intar barnen därför en särställning. Enligt FN:s barnkonvention har alla barn rätt till andlig utveckling (artikel 27) samt rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet (artikel 12). Barnkonsekvensanalysen vill betona att vuxna inte enbart har barnperspektiv utan låter barns rättigheter och perspektiv få reellt inflytande. Barn och unga har rätt att få säga vad de tycker och bli tagna på allvar. När barn och ungdomars röster verkligen räknas blir beslutsunderlagen bättre och kvaliteten på besluten ökar. Därför är det centralt att fokusera på barns och ungdomars perspektiv när det gäller kyrkans liv och utveckling. En central del av pastoratets arbete med barnkonsekvensanalys är att ungdomsrådet ges insyn i processer och beslut.

I arbetsprocessen med denna församlingsinstruktion har ungdomsrådet deltagit i såväl samtal om som granskning av församlingsinstruktionen. Samtal har förts med barn och ungdomar i pastoratets verksamhet. Slutligen har diskussioner förts med vuxen skolpersonal från olika skolor i kommunen, så att de har kunnat granska innehållet i församlingsinstruktionen utifrån sina erfarenheter och sin kompetens.

Pastoralt program och domkapitlets regler

Mångfald

Att, i en orolig värld och när mänskliga rättigheter ifrågasätts på många håll, välkomna till ett församlings- och gudstjänstliv som är öppet för alla är ett sätt att möjliggöra för människor att åtnjuta sina rättigheter.

Varje människa är skapad av Gud, med de egenskaper och förutsättningar hon har. Det är för att vi är olika som vi behöver varandra. I Romarbrevet läser vi: *"Ty liksom vi har en enda kropp men många lemmar, alla med olika uppgifter, så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra."* (Rom 12:4-5).

Såväl rättighetsperspektivet som budskapet från Romarbrevet innebär att kyrkan måste vara öppen för varje människa, oavsett egenskaper som ålder, kön, funktionsförmåga, sexuell identitet eller var i världen man är född. Hjo pastorat vill vara ett sammanhang där detta är en självklarhet och där mångfalden genomsyrar allt församlingstliv. Samtal förs om att pastoratet skulle kunna arbeta med certifieringen Regnbågsnyckeln som ett sätt att manifestera och synliggöra att vi tar människors rättigheter på stort allvar.

Världsvida kyrkan

Sedan länge finns i Hjo pastorat ett stort engagemang för människor, både på nära håll och långt borta. Pastoratets engagemang samstämmer med ett citat från Act Svenska kyrkans strategiska plan: "Act Svenska kyrkans uppdrag är att för livets skull och tillsammans i den världsvida kyrkan, i ord och handling dela evangeliet, försvara människovärdet, värna skapelsen och leva i tron, hoppet och kärleken." Pastoratets internationella grupp engagerar sig i Act Svenska kyrkans insamlingsperioder med framgångsrik påhittighet.

Än mer konkret blir pastoratets delaktighet i ett världsvitt sammanhang genom vår vänpastoratsrelation till Chato i det nordvästra stiftet i den lutherska kyrkan i Tanzania. Denna relation är 30 år gammal. Internationella gruppen och församlingarna har bland annat engagerat sig i att stödja kyrkbygge i Chato ekonomiskt. På så vis får vi vara delaktiga i en växande kyrka som behöver större lokaler. Två representanter från församlingen i Chato besökte Hjo pastorat under september 2024.

Hållbarhet

Den världsvida och lokala omsorgen handlar också om hållbarhet. FN beslutade år 2015 om 17 globala mål för hållbar utveckling i Agenda 2030. FN:s samtliga 193 medlemsländer röstade ja till dessa mål, som utgör en handlingsplan för en omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välståndet. Ur ett kyrkligt perspektiv handlar Agenda 2030 om att bevara Guds skapelse och om rättvisa och rättfärdighet i vår värld. Det handlar om att arbeta aktivt för en värld närmare Guds rike.

Svenska kyrkans Kyrkomöte initierade 2018 Svenska kyrkans färdplan för klimatet, och den antogs av kyrkostyrelsen 2019. Färdplanen är indelad i etapper. Färdplan för klimatet är en plan för Svenska kyrkan i sin helhet. Målen i färdplanen är inte tvingande för varje enskilt pastorat och olika pastorat har olika förutsättningar för de olika målen. I Hjo pastorat har satsningar på miljö- och klimatfrågor varit eftersatta under en lång tid. Andra aktörer driver utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle och nu är det hög tid att Hjo pastorat ansluter till det arbetet.

Svenska kyrkans Färdplan för klimatet berör både den grundläggande uppgiften och alla stödfunktioner i kyrkan. De av färdplanens delmål som främst angår pastoratsnivån handlar i stor utsträckning om samtal/fördjupning, förkunnelse, kunskapsinhämtning och undervisning. Goda resurser tillhandahålls från stiftsnivå och nationell nivå med både fördjupningsmaterial och kunskapsmaterial.

För Hjo pastorat finns här möjligheter till utveckling så att hållbarheten och värnandet av hela skapelsens rättigheter bli återkommande tema i både befintliga och tillkommande sammanhang för samtal/fördjupning, förkunnelse och undervisning. För att förkunnelse och undervisning ska vara trovärdiga är det väsentligt att hållbarhetsmålen i färdplanen för klimatet också präglar arbetet inom våra stödfunktioner och begravningsverksamheten. Ett steg i rätt riktning är att Hjo ekumeniska råd samverkar genom temamånaden Skapelsetid.

Ledarskap, medarbetarskap och idealitet

Hjo pastorat har ett omfattande ideellt medarbetarskap, och därutöver även en tradition av ideellt ledarskap. Det ideella ledarskapet är väsentligt för att församlingens liv inte ska stanna vid att vara konsumtion av aktiviteter och för att kyrkans medlemmar ska uppfatta sig som bemyndigade att vara företrädare för kyrkan i samhällets och föreningslivets olika sammanhang.

Det ideella ledarskapet och medarbetarskapet är också väsentligt för att ta tillvara kvaliteter som behövs i Guds rikes gemenskap.

Delar av det ideella ledarskap som finns i församlinglivet idag, har sitt ursprung många år tillbaka. I närtid har "Grön diakoni" sökt och funnit nya former för att vara kyrka och denna verksamhet har byggts upp och leds av ideella medarbetare. Den långsiktiga framtiden för Grön diakoni påverkas av huruvida pastoratet har möjlighet att investera i nödvändiga renoveringar av Norra Fågelås prästgård.

Det är ingen självklarhet att ideellt ledarskap och anställda kyrkoarbeters ledarskap fungerar väl tillsammans. Med en nyutvecklad verksamhet under ideellt ledarskap möts vi av positiv utmaning att finna former för samverkan mellan ideella och anställda.

Konfirmandarbetet och ungdomsarbetet i pastoratet bygger på att unga människor skolas in i ideellt ledarskap i konfirmandarbetets "Golden Leaders". Utöver möjligheten för ungdomarna att växa i sitt ledarskap, utgör verksamheten med unga ledare också en rekryterande miljö för framtida engagerade medarbetare inom kyrkan.

Mission

Strävan efter mångfald – i gudstjänstformer, i uttrycksformer, gemenskaper och mötesplatser – utgör Hjo pastorats vilja att vara en relevant kyrka för så många som möjligt i Hjo kommun. Genom att vara en relevant och välkomnande kyrka tydliggörs kyrkans missionerande uppdrag och Guds omsorg om varje människa till en konkret upplevelse.

Människor behöver mötas ansikte mot ansikte. Pastoratet har en viktig uppgift i att skapa sådana mötesplatser och presentera dem med välkomnande kommunikation. Det är centralt att dessa mötesplatser bygger på ett inkluderande förhållningssätt där människors olikheter tas tillvara.

De många sommarevenemang som arrangeras i Hjo utgör en väsentlig del av stadens sociala liv. Pastoratet vill ta vara på möjligheter att vara delaktig i detta sociala liv men också bidra med egna samlingspunkter i sommarstadens liv. Hittills har pastoratet erbjudit egen sommarmusik, öppna kyrkor, trädgårdscafé och familjeaktiviteter, samt deltagit i andra arrangörers sommarevenemang.

Barn och unga

Jesus uppmanar oss att inte hindra barnen från att komma till honom. Dessutom har barn och unga enligt barnkonventionen rätt till tanke-, samvets- och religionsfrihet och därmed rätt att få börja sin trosresa och ingå i en kristen gemenskap. Lärande är ett fokus runt barn och unga. Genom att prioritera möjlighet för barn i alla åldrar att i gruppverksamheter få ta del av bibelberättelser får barn och unga undervisning om Jesus, som är kyrkans centrum, och Gud, som är skaparen av allt.

Relationer är viktigt i arbete med barn och unga. Vi människor lever i relation till Gud och våra medmänniskor. Kyrkans traditioner, såväl lokalt som globalt, är viktiga för att synliggöra dessa relationer. Vi som kyrka lever nära de existentiella frågor som barn och unga bär på. Tanken är att barn ser andra barn och tar olika steg i olika åldrar. Verksamhet som den öppna förskolan "Stor och liten" leder till olika barnverksamheter likt barnkör och miniorer som i sin tur leder till konfirmation. Efter konfirmationen kan man bli ung ledare, vilket blivit eftertraktat. Unga ledare får ledarutbildning och även plats där de alltid är välkomna, precis som de är. Arbetet med pastoratets unga är under ständig utveckling. En svårighet är att det inte finns något gymnasium i Hjo, vilket innebär att ungdomarna har en restid före aktiviteter på vardagskvällar.

Sedan våren 2024 finns ett ungdomsråd i pastoratet. Detta ungdomsråd har som uppgift att bidra med kunskap och erfarenheter till kyrkorådet och att bevaka frågor som rör barn och unga.

Diakoni och gemenskap

Hjo pastorat strävar efter att ett diakonalt förhållningssätt ska genomsyra kyrkans samtliga verksamheter, så att dessa är öppna och välkomnande för alla. Det är viktigt att ingen som söker kyrkans gemenskap känner sig osedd eller nedvärderad utan i stället bereds möjlighet att hitta just sin plats och tillhörighet. Ju större olikheter som ryms i vår gemenskap, desto fler blir den öppen för. En sådan församlingsdiakoni fungerar som bäst när ingen tänker på den som diakoni och ingen ser tydliga skillnader på behövande och hjälpande.

En stark diakoni behövs för att medvetandegöra den utsatthet som finns bland människor i vår kommun, så att kyrkan kan finnas där för att stödja och hjälpa och på så sätt utföra det uppdrag hon är kallad till. Med två diakoner har pastoratet en ökad kapacitet att arbeta både med olika former av individuellt stöd och med att främja goda initiativ till inkluderande och öppna gemenskaper för alla som behöver ett välkomnande socialt sammanhang.

Gudstjänst och musik

Hjo pastorat har en god förankring i de traditionella gudstjänstformerna, vilket är en tillgång i gudstjänstlivet. Samtidigt strävar Hjo pastorat efter ett gudstjänstliv som välkomnar alla. För att så många som möjligt ska hitta en gudstjänst som passar dem gläder vi oss åt ett varierat gudstjänstutbud, där de olika kyrkorna gärna får profilera sin gudstjänstform.

Utöver olika kyrkors profilerade agendor har vi också utvecklat en familjemässa för Hjo kyrka, som firas en gång i månaden under terminerna. Samverkan med barnverksamheten och barnkörsarbetet har gett ett gott gensvar, så att vi samlar 100–150 gudstjänstfirare vid dessa tillfällen. Här har vi funnit en god form för människor som vill fira gudstjänst med någon regelbundenhet, men inte så ofta som varje vecka.

Till mångfald hör att ibland fira gudstjänst tillsammans med pastoratets andra samfund. Vår ekumeniska hållning bottnar i grundsynen att Gud inte är vår egendom, utan är större än alla kyrkor och teologier. Vi är kyrka tillsammans med flera samfund. Att vi är flera olika gudstjänstgemenskaper med olika profilering är en rikedom som möjliggör för fler människor att hitta sin hemkänsla i någon gudstjänstgemenskap.

De kyrkliga handlingarna är viktiga gudstjänster, som firas tillsammans med breda grupper människor. De närmast anhöriga ges goda möjligheter att vara med och utforma dessa gudstjänster.

Kör- och musiklivet är brett och välutvecklat. Hjo pastorat och Hjo folkhögskola gör Hjo till en rik musikstad. Musiken och sången fördjupar, breddar och öppnar för Guds tilltal och blir på så sätt en väg för många människor att hitta sin gudstjänst. Körverksamheten bidrar till att överbrygga generationsgränser i församlingslivet. En stor musikverksamhet handlar också om att ta tillvara den omfattande musikalitet som finns i Hjo. Inom kyrkomusiken har Hjo pastorat särskilt goda möjligheter att vara en rekryterande miljö, genom nära kontakter med Hjo folkhögskola. Pastoratets musiker strävar att framhålla orgeln som instrument genom orgeldagar, orgelläger, orgelvila med mera.

Sammanfattning gällande domkapitlets regler

Hjo pastorat uppfyller domkapitlets regler enligt följande:

I pastoratet finns fyra församlingar: Mofalla, Korsberga-Fridene, Fågelås och Hjo. Mofalla församling är Skara stifts minsta församling sett till medlemsantal. Församlingsrådet i Mofalla har lyft frågan om att Mofalla inte längre ska vara en egen församling, vilket gör det angeläget att arbeta med hur församlingsindelningen ska utformas för en hållbar framtid.

I pastoratets fyra församlingar finns sammanlagt åtta kyrkor. I samtliga kyrkor firas gudstjänst regelbundet, med en gudstjänst i varje församling varje söndag, vilket ger pastoratsborna möjlighet att fira gudstjänst i närområdet. På så vis ger kyrkobyggnaderna goda förutsättningar för pastoratets arbete med gudstjänster som en del av den grundläggande uppgiften. När samtal förs om pastoratets framtida fastighetsbestånd är ingen av kyrkobyggnaderna ifrågasatt.

I Mofalla församling är gudstjänsten lekmanledd en gång i månaden. En huvudgudstjänst med mässa firas i pastoratet varje söndag och helgdag. Kyrkliga handlingar fördelar sig över pastoratets samtliga kyrkor. Inom pastoratets geografiska gräns finns också kapellet på Hjo folkhögskola.

Söndagars och helgdagars gudstjänster kan sammanlysas under storhelgerna, för att främja känslan av storhelg i gudstjänsterna. Under semestertider samt i samband med konfirmandläger och motsvarande kan sammanlysningar göras av bemanningsskäl.

När en andra diakontjänst inrättades 2017, vakantsattes 50 % komministertjänst. Hjo pastorat konstaterar att denna omstrukturering fungerar väl och betraktar den som god strategi. De prästerliga uppgifterna kan hanteras av en kyrkoherde och två komministrar, när pastoratet därutöver har tillgång till två diakoner. Pastoratets organisttjänst innehas av en försteorganist.

Samtliga anställda verkar inom hela pastoratet. Vigningstjänsterna är fördelade så att

- kyrkoherden har det övergripande ansvaret för pastoratets verksamhet samt församlingsansvar för Hjo församling, tillsammans med organisten.
- de två komministrarna ansvarar för Mofalla, Korsberga-Fridene och Fågelås församlingar, tillsammans med pastoratets två kantorer, och representerar kyrkoherden i de tre församlingsråden.
- två diakoner har särskilt ansvar som kontaktpersoner för Korsberga-Fridene församling och för Grevbäcks socken.

Hjo pastorat följer Svenska kyrkans riktlinjer och rambestämmelser för konfirmandarbete.

Inom Hjo pastorat finns ingen möjlighet att bedriva egen verksamhet på andra språk än svenska. Vid behov av verksamhet på teckenspråk stöder vi oss på stiftets resurser. Vid behov av verksamhet på finska hänvisar vi till verksamheten i Skövde pastorat.

Utvecklingsområden

Två utvecklingsområden prioriteras under perioden 2025–2028, nämligen Skapelseansvar och Framtidstro. Genom att fokusera på dessa två områden arbetar vi aktivt med att VARA – DELA – LEVA – TILLSAMMANS i tron, hoppet och kärleken.

Skapelseansvar

Det är mycket viktigt att Hjo pastorat gör sitt bästa för att bidra till uppfyllelsen av målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Därför utgör "Skapelseansvar" ett utvecklingsområde för perioden 2025–2028. Redskapet för arbetet är Svenska kyrkans miljödiplomering.

AE 9

Miljödiplomeringen är ett ledningssystem som, i linje med Agenda 2030 och Svenska kyrkans färdplan för klimatet, möjliggör ett systematiskt och strukturerat arbete för att bidra till hållbar utveckling och minskad miljöbelastning.

Målsättningen är att innan utgången av 2025

- ha formulerat en pastoratsgemensam vision för det gemensamma miljö- och klimatarbetet och ha initierat arbetet med miljödiplomeringen
- tillsammans med Skara stifts hållbarhetsstrateg ha satt upp realistiska mål för miljödiplomeringsprocessen under de kommande åren

Framtidstro

Kyrkan har en viktig uppgift i att sprida hopp och framtidstro i en samtid som präglas av stora, existentiella frågor. Det övergripande syftet med detta utvecklingsområde är att under perioden 2025–2028 särskilt fokusera på frågor som rör framtidstro, både hos enskilda människor och hos pastoratet som organisation.

Hjo pastorat vill ta människors oro på allvar och skapa goda möjligheter till fördjupande samtal baserade på gemenskap, tillit och förtrolighet. Här i Hjo har vi under de senaste åren bland annat sett en ökad oro bland barn och ungdomar, vilket medför att ett särskilt fokus läggs på deras välmående och framtidstro. Målsättningen är därför att

- öka den diakonala närvaron bland barn och ungdomar, såväl inom som utanför pastoratets verksamheter.

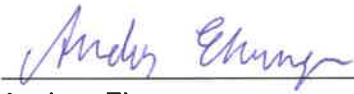
Genom historien har kyrkans uppdrag och identitet förändrats. Församlingar har delats upp eller lagts ihop, nya kyrkor har byggts och andra har övergetts – allt för att passa människors behov och rörelsemönster. I vår tid präglas förändringen av att kyrkans medlemsantal sjunker, vilket medför en förändrad självbild och ett behov av ekonomisk återhållsamhet. För att möta förändringarna behöver den egna organisationen präglas av en tro på en hållbar framtid för kyrkan. Såväl anställda som ideella och förtroendevalda medarbetare behöver känna tillit till att pastoratet är organiserat på ett hållbart sätt och att resurserna används till rätt saker. För att kunna vara en relevant kyrka i Hjobygden under lång tid framöver behöver Hjo pastorat därför arbeta aktivt med frågor om pastoratets organisation och resurser. Målsättningen är därför att

- fortsätta arbetet med den påbörjade översynen av pastoratets fastighetsbestånd
- utreda hur pastoratets församlingsindelning ska vara utformad för att på bästa sätt möjliggöra en hållbar verksamhet

Utöver de ekonomiska konsekvenserna medför det sjunkande medlemsantalet att människors kunskap om kyrkan och den kristna tron blir mindre. Men kyrkans budskap om Guds kärlek är i allra högsta grad fortfarande relevant, inte minst för att bidra till en starkare framtidstro. Därför behöver Hjo pastorat ännu tydligare synliggöra sin relevans för människor som lever och vistas här. Målsättningen är därför att

- under åren 2025–2026 genomföra en medlemssatsning. Syftet är bland annat att öka medvetenheten om vad kyrkan är, gör och vill samt att öka människors känsla av/kunskap om att kyrkan är relevant. I juni 2024 fattade kyrkofullmäktige beslut om att genomföra satsningen.

Hjo, den 10 november 2024

Anders Ehrngren,
Kyrkoherde

Rutger Gram,
Kyrkofullmäktiges ordförande